

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): tʃikíʒena
Arrieta: báxúená
Bakio: ʒitʃjəna, tʃíkeřena
Bermeo: ʒitʃjenekue
Berriz: báxúena, tʃikíʒena
Bolibar: tʃikíena
Busturia: tʃikíʒena
Dima: báxuena, ástórik tʃíkeřena
Elantxobe: ʒitʃjəna, báxúena
Elorrio: báxúena, tʃikíʒena
Errigoiti: báxúena, tʃikíʒena
Etxebarri: ʒitʃjəna, tʃikéřena
Etxebarria: tʃikíʒena, ástóitʃikíʒená
Gamiz-Fika: báxuena, *ástórik ʒitʃjəná
Getxo: ʒitʃjən, báxuena, tʃikéřena
Gizaburuaga: tʃikíʒena, ástórik tʃikíʒena
Ibarruri (Muxika): ásto ʒitʃjaɯ
Kortezubi: báxwena, tʃikíʒena
Larrabetzu: báxuena, ástórik tʃíkeřena
Laukiz: tʃikéřana, tʃikéřena
Leioa: ʒitʃjəna, báxuena, ʒitʃjenekoa
Lekeitio: alturérik gitʃjən, tʃikíʒena
Lemoa: tʃíkeřena, ástóritʃíkeřena
Lemoiz: tʃikéřana, tʃikéřena
Mañaria: tʃikíʒena
Mendata: báxúena, tʃikíʒena
Mungia: báxwena
Ondarroa: tʃikíʒena, fořmaléna
Orozko: tʃikéřena
Otxandio: tʃikíʒena
Sondika: ʒitʃjəna, báxuna, tʃikéřena
Zaratamo: tʃikíena, tʃikíʒena
Zeanuri: tʃíkeřena, ástórik tʃíkeřena
Zeberio: tʃíkeřena
Zollo (Arrankudiaga): báxúena, tʃikéřena
Zornotza: tʃikíʒena

Araba

Aramaio: báxúena, tʃikíʒena

Gipuzkoa

Aia: báxuna, ástóik tʃikíʒena
Amezketza: tʃikíena, ástóitʃikíena
Andoain: ttikína, ástóik ttikína
Araatz (Oñati): ʒitʃjəna ástúena, báxúena
Arrasate: tʃikíʒena

Arroa (Zestoa): tʃikíʒena
Asteasu: báxúena, ástóitʃikíena
Ataun: altúraik ʒitʃjəna, tʃikíena, tʃikíena
Azkoitia: tʃikíena, móttjəna, ástóik tʃikíjéné, ástóik tʃikíjéné, mótsená
Azpeitia: tʃikíʒena, ástóik tʃikíʒena
Beasain: tígijəna, ástóitʃjəna
Beizama: tʃikíjəna, tʃikíjəna
Bergara: tʃikíjəna, ástóik tʃikíjəna
Deba: gutʃjəna, tʃikíjəna, tʃikíjəna, *ástórik tʃikíjəna
Donostia: báxuna
Eibar: tʃikíʒena, ástóitʃjəna
Elduain: báxuna, tʃjúkunəna
Elgoibar: tʃjəjəna, ástóitʃjəna
Errezil: tʃikíjəna, ástó tʃikíjəna, ásto tʃikíjəna, ástóikan tʃikíjəna, ástóik tʃikíjəna
Ezkio-Itsaso: báxuná, tʃikíjəna, tʃikíjəna, ástóik tʃikíjəna
Getaria: báxuena, ástóik tʃikíjəna
Hernani: tʃikíena, ástóittikína
Hondarribia: báxuna, ttikíena
Ikaztegieta: tʃikíjəna
Lasarte-Oria: ásto ʒitʃjəna, báxúena
Legazpi: tʃikíena
Leintz Gatzaga: tʃikíʒena, ástórik tʃikíʒena
Mendaro: báxúena, tʃikíʒena
Oiartzun: tʃikíená, ástóitʃikíena
Oñati: tʃikíʒena
Orexa: báxúena, ástórik tʃikíena
Orio: tʃikíjəna
Pasaia: báxúena, ástóitʃikíjəna
Tolosa: tʃikíena, ástóitʃikíená
Urretxu: tʃikíjəna
Zegama: tʃikíjəna, tʃikíená

Nafarroako Foru Komunitatea

Aburregaina / Aburrea Alta: tʃikíjəna
Alkotz: ttikíena, ástóyo - βenó
Aniz: ttikíena, ásto ttařená
Arbizu: ttikíena
Berute: tʃikíena, ástoettʃikíena
Donamaria: ttikína, ástórik ttikína
Dorrao / Torrano: gútʃjəna, báxořná, tʃikíjəna
Erratzu: ttipjəna, ástóittikjəna
Etxalar: ttikíjəna, ástórttikíjəna
Etxaleku: ttikína, áltóna

Etxarri (Larraun): báxoná, ástóittikína
Eugi: altwétaŋ gutjeníg, enéjs swépesín ástoa, enéjs ařn ástwa nóla swék
Ezkurra: móttjəná, ástákrigutʃjəna
Gaintza: tʃikíena, ástóitʃikíena
Goizueta: ttikína, ástóittikína
Igoa: ʒutʃjəna, ttikína, ttikína
Jaurrieta: tʃikíena
Leitza: ttikína, ástóittikína
Lekaroz: ttařéna, ástóittářéna
Luzaide / Valcarlos: ttipjəna
Mezkiritz: apálena, tʃikíjəna
Oderitz: ttikína, ástóittikína, ástóik ttikína
Suarbe: ttikjəna, ttikíena
Sunbilla: ttikín ttikína, ástókrigutʃjəna
Urdiain: tʃikíena
Zilbeti: tjařéna
Zugarramurdi: ttikjəna

Lapurdi

Ahetze: enáuk í βesín ástoa
Arrangoitze: gutiená
Azkaine: ástórik tʃikíena
Bardoze: handíena, hoř βesín ástwa
Beskoitze: tipiená, ttipjəna
Donibane Lohizune: ařn ástoa
Hazparne: ttipiená, ástóttipjəna
Hendaia: ttikíjəna
Itsasu: tipiená, ttipiená
Makea: ttipiená
Mugerre: ásto ʒutjəna, bertsja βano ttipio, ásto ttipjəna
Sara: ttikíena, tjařená
Senpere: bářno ástuaúak, ttikíena
Urketa: ttipjəna, enis hóřn
Uztaritze: ttipienetařk, ařn ástoa

Nafarroa Beherea

Aldude: ttipiená, abila (?)
Arboti: hař ástwa, hař handia ttipjəna
Armendaritze: ttipiená
Arnegi: gútienik ástoa, ttipiená
Arrueta: ttipjəna
Baigorri: ástórik ttipjəna
Bastida: ttipjəna, ásto ttipjəna
Behorlegi: ásto ttipjəna
Bidarrai: ttipjəna, abílena
Ezterenzubi: ni βano ástuo

Gamarte: ástóttipiená, ttipjəna
Garrúze: gýtjenik ástoa
Irisarri: ttipjəna, ástóttipjəna
Izturitze: ástwéna
Jutsi: gutienik
Landibarre: gútieniy ástoa
Larabale: hua βeasřn ástwá, ni heengo ttipjəna nusu, ástwa βeno ʒutjo, ástwétako ttipjəna
Uharté Garazi: ttipjəna, ástóttipjəna

Zuberoa

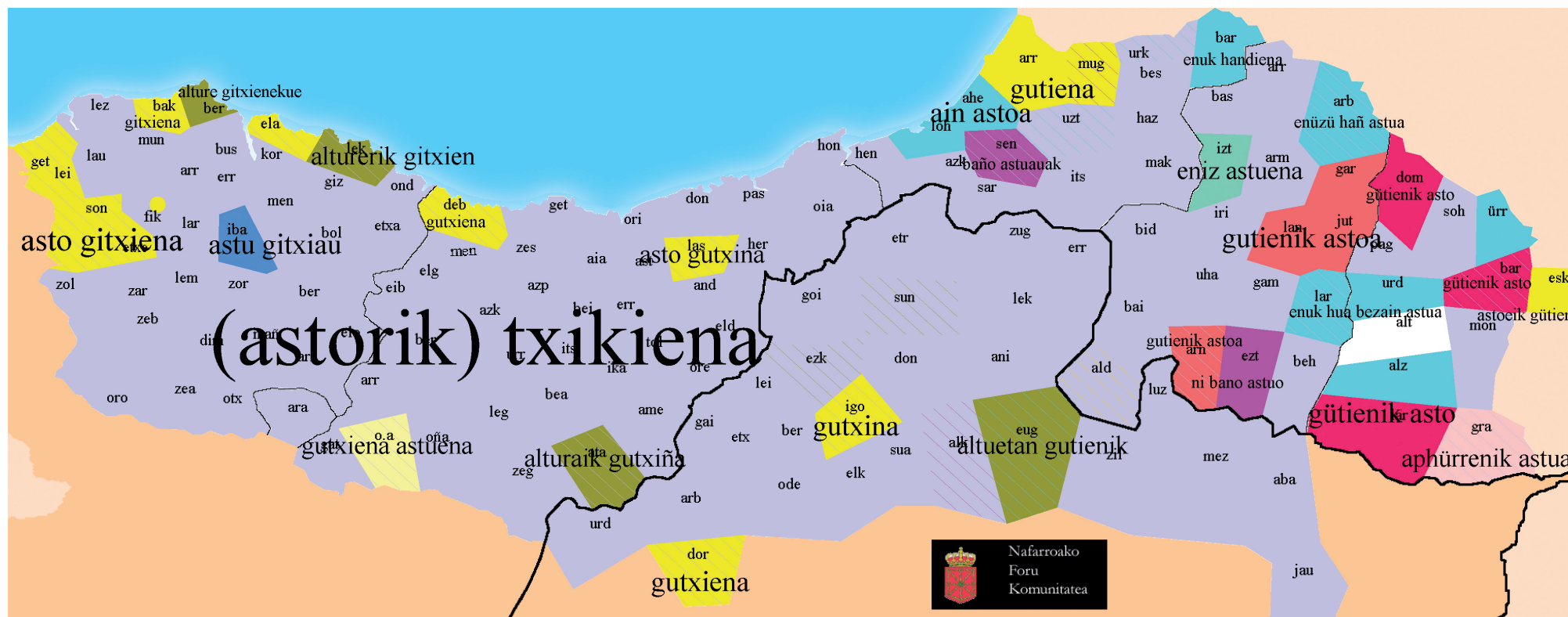
Altzai: ényk hař hářta: ásto (?)
Altzurükü:
Barkoxe: gýtjenik ásto, tʃipjəna
Domintxaine: gýtjenik ástó
Eskiula: ástoeřk gýtjəna
Lorraine: gýtjenik ásto őena
Montori: tʃipjəna
Pagola: ástóttipjəna, ařílena
Santa Grazi: aphyřénik ástúa, ástářk tʃipjəna, tʃipjəna
Sohüta: ttipjəna
Urdiñarbe: ényk béstibéseřn ásto
Ürrüstoi: bestjabesřn, ényk hařn (?)

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Larabale (N): ástwa βeno ʒutjo nuk
Leioa (B): ʒitʃjenekoa
Mugerre (L): ásto ttipjəna ni nuk

1226. Mapa: el menos / le moins / the least

GALDERA: 88120; ALG: 2389

[Pink]	gütienik asto
[Red]	gutienik astoa
[Light Pink]	aphürrenik astua
[Yellow]	asto gi/ut(x)iena
[Light Yellow]	gutxiena astuena
[Light Green]	eniz astuena
[Blue]	asto gitxiaiu
[Grey]	astua beno gutio nuk
[Orange]	abila
[Light Blue]	ez hain, ez bezain
[Purple]	konparazioak
[Green]	hurbiltze semantikoak
[Light Purple]	(astorik) txikiena

- Gutxitasuneko adjektibo superlatiboa bilatu da. Horretarako ondoko esaldiak erabili dira: “Soy el menos alto de aquí / je suis le moins grand ici” eta “soy el menos burros de aquí”.

- Ezaguna da egitura hau euskaraz aski arrotza edo ezina dela; hona, adibidez, Busturian jaso dena: “*asto gitxiena*”, *esin esan leike euskeras*; “*asto txikixena*” *esan bier...* Hainbat herritan esplizituki jaso da arazoa dutela adierazteko. Halaz ere, herri zenbaitetan modu naturalago edo behartuago batean erantzunak bildu ahal izan dira. “Gutxiena garaia” edo “gutxiena astoa” adierazteko ezintasun orokorra ikusirik, bigarren galdera bat ere egin da, lekukoek superlatibo positiboa aurkakotasun semantikoan balia dezaten: “txikiena” edo “astorik txikiena”.

- Lekukoek konparazio negatiboak, “ez naiz - bezain asto(a)”, eta hurbiltze semantikoak, “ni emen nas alture gitxienekoa” edo “alturerek gitxien daukona”, baliatu dituzte erantzuteko eta horren arabera sailkatu dira erantzunak, baina “astorik gitxiena” edo “gutienik asto” erako erantzunak lehenetsi dira. Superlatiboaren ezkerreko “-rik”, “-etan”, “(h)emengo” erak ez dira aintzat hartu superlemak eraikitzeko.

Mungia: *Enás aín astóa.*

Gamiz-Fika: bigarren galdera (gaztelaniaz “soy el menos burro de aquí”) ez du erantzun, baina “astorik txikerrena nas” proposatu eta onartu du.

Bermeo: *Ameko astokeri gitxiénekue nai.*

Otxandio: *Emen dauenik astoik txikixena nas.*

Oñati: *Orretarako guk más bien “neu baño astúagoak dira emen danak” ...*

Ikaztegieta: *Andoni eztek orren astoa.*

Elduain: “*Emengo txukunena naiz*” itzuli du, baina ez zen konforme: “*eztakit nola esan*”.

Urdiain: “*Astó gutxiéna náiz*”. Lekukoak asmatuz esan du, ohiz ez du horrela esaten.

Luzaide: “*Astó ttipiéna niz*” *eztá úntsa.*